Doetinchem in Vorm

2017 - 2021

gemeente [gD] Doetinchem

tien organisatieadvies
hart voor de publieke zaak

Inhoud

1. Van Doetinchem in Vorm 1 naar Doetinchem in Vorm 2 3
2. Doetinchem in Vorm 7
3. Doetinchem in Vorm: Positieve gezondheid 9
4. Doetinchem in Vorm: Met elkaar, voor elkaar 11
5. Met sport halen we het beste uit Doetinchem 13
6. Leren en sporten 15
7. Sportverenigingen: de basis voor sportstimulering 17
8. Interactie tussen sportactoren in Doetinchem 19
9. Sportaccommodaties 21
10. Financiën 26

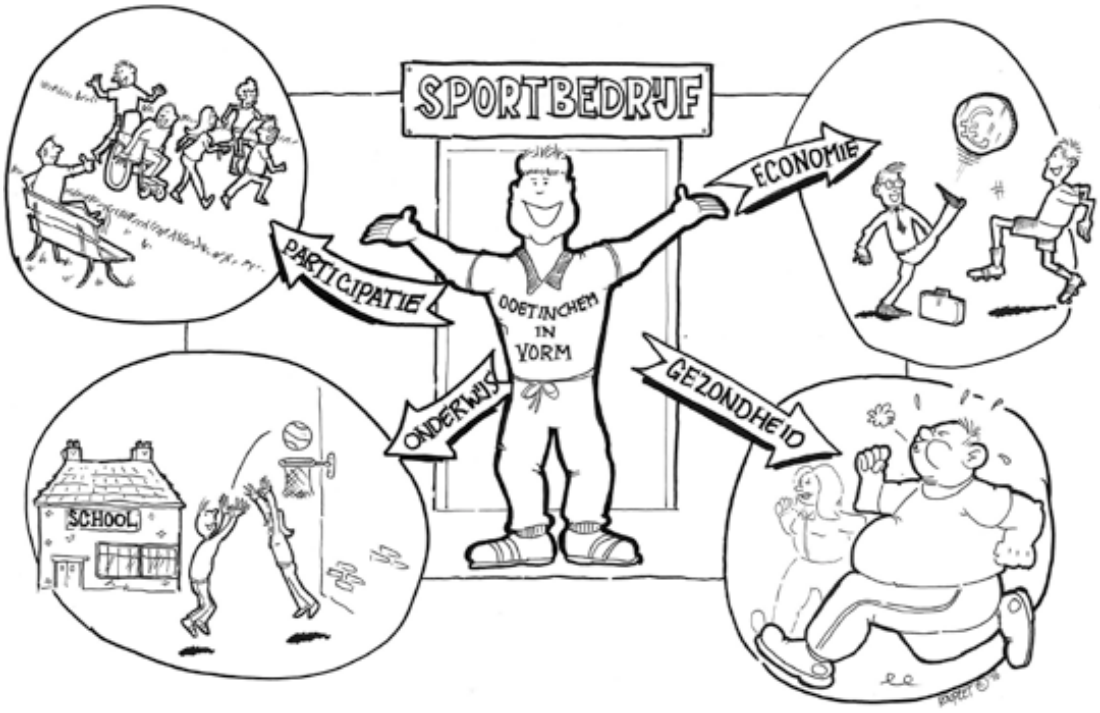

1. Van Doetinchem in Vorm 1 naar Doetinchem in Vorm 2

De afgelopen jaren is hard gewerkt aan het realiseren van de ambities uit ***Doetinchem in Vorm 1***. De sport in Doetinchem heeft een impuls gekregen. Er is geïnvesteerd in diverse sportaccommodaties. Op basis van de sportvisie zijn verschillende projecten en interventies uitgevoerd. Verder is de sportraad opgericht. De sportraad is de verbindende schakel tussen sport en beweegaanbieders, de gemeente en andere relevante partijen. Deze visie is vooral bedoeld om vooruit te kijken. Maar het is goed om kort inzicht te geven in de basis die de afgelopen periode is gelegd.

1. **Opbouw van Sportservice Doetinchem voor uitvoering van de gemeentelijke sportstimulering**
   VAN 0,8 FTE (1 MEDEWERKER) TOT 9,46 FTE (22 MEDEWERKERS)

Wijze van realisatie:
Slimme koppeling van gemeentelijk budget aan provinciale (Gelderland Sport) en landelijke (Sport en Bewegen in de Buurt) budgetten.

2. **Accommodaties voor sporten waar de gemeente verantwoordelijk voor is:**

VOETBAL	(VVG'25, DZC'68 kleedkamers en velden) ***(in uitvoering)***
HOCKEY	(Doetinchemse Hockey Club kleedkamers en velden) ***(in uitvoering)***
KORFBAL	(Olympus kleedkamers) ***(in uitvoering)***
ZWEMMEN	(Sportcentrum Rozengaarde BV omvangrijke renovatie) ***(uitgevoerd)***

Wijze van realisatie:
Gemeentelijke investering

BINNENSPORT	(de Bongerd: vervanging sporthal) ***(in voorbereiding)***

Wijze van realisatie:
Publiek private samenwerking

3. **Realisatie of renovatie van accommodatie door private partners met eenmalige subsidie en / of borgstelling van de gemeente Doetinchem:**
   BINNENSPORT SaZa Topsporthal Doetinchem ***(uitgevoerd)***

Wijze van realisatie
Particulier initiatief en investering met gemeentelijke borgstelling en gemeentelijke bemiddeling voor provinciale subsidie

SCHAATSEN, SKEELEREN EN WIELRENNEN (IJs- en Skeelerbaan) ***(uitgevoerd)***

Wijze van realisatie
Particulier initiatief met gemeentelijke investeringssubsidie

TENNIS (Renovatie clubaccommodatie TC de Vijverberg) ***(uitgevoerd)***

Wijze van realisatie
Private realisatie met gemeentelijke borgstelling (uitgevoerd)

4. **Topsport: structurele ontvlechting, maar goede samenwerking**
   Topsportorganisaties als waardevolle partner

In Doetinchem in Vorm 1 is opgenomen dat de gemeente wel een gesprekspartner is voor de topsport maar vasthoudt aan de financiële ontvlechting. Deze beleidslijn handhaven wij. Dit komt voort uit de visie dat sport vooral belangrijk is voor sociale netwerken, en gezonde leefstijl en aanverwante doelstellingen binnen het sociaal domein. Daarover maken wij afspraken met partners in de breedtesport. Verder maken wij met Topsportorganisaties op dezelfde wijze afspraken als met andere commerciële samenwerkingspartners.

5. **Achterhoek in Beweging: intensieve regionale sportsamenwerking**

Waarom alleen werken als samen doen werk bespaart en meer oplevert? Dat is de centrale gedachte achter Achterhoek in Beweging. De afgelopen jaren is de Achterhoek uitgegroeid tot hét voorbeeld van een geslaagde regionale samenwerking op het gebied van sport en bewegen in Nederland. De gezamenlijke aanpak is erop gericht om de sport- en beweegdeelname in de Achterhoek zo hoog mogelijk te krijgen. Vele projecten en initiatieven kwamen hieruit voort of werden eraan gekoppeld.

De meest opvallende / omvangrijke zijn:

- Start Nationale Sportweek (2015). In alle Gelderse gemeenten samen met NOC/ NSF, de provincie Gelderland en vele andere partners ***(afgerond)***
- Gezonde Jeugd Achterhoek. In alle gemeenten samen met de GGD, de provincie Gelderland en vele scholen, sportclubs, voedingsmiddelenleveranciers en andere partners ***(vrijwel afgerond / in voorbereiding voor vervolg)***.
- Scholder an scholder. In alle gemeenten met de KNVB, de provincie Gelderland en lokale belangenorganisaties ***(in voorbereiding voor vervolg)***.
- Vitale senioren. In verschillende gemeenten. Beweegtuinen / valpreventie huisscans en maatwerkoplossingen. In samenwerking met de judobond, sportclubs, woningbouwverenigingen en de provincie Gelderland ***(afgerond / gedeeltelijk vervolg)***.
- Talentondersteuning in samenwerking met Achterhoek Younited, Topsport Gelderland en de provincie Gelderland. In alle gemeenten en met ondersteuning van de provincie Gelderland ***(gestart in 2017)***.
- Aangepast sporten voor mensen met een beperking. Voor de bereikbaarheid en kwaliteit van het aangepast sporten volgens het concept van Uniek Sporten. Met als 'uithangbord' de Special Olympics in de Achterhoek. Samen met de provincie Gelderland, Special Olympics en vele lokale uitvoeringspartijen ***(gestart in 2017)***.

Uit het bovenstaande blijkt dat alle initiatieven op het gebied van sport tot ontwikkeling komen met andere partners. Sportverenigingen zijn de basis en voor elk project nodig. Maar ook een breed scala aan andere uitvoeringspartners is betrokken. Voor veel van de bovenstaande projecten was het pionieren in de uitvoering. Wie is waarvoor verantwoordelijk? Hoe motiveren we partijen? En hoe zorgen we ervoor dat er ook nog voldoende vaart in de projecten blijft? De gemeente is ook steeds vaker een gelijkwaardige partner. Dat betekent dat het gemeentelijk belangen en besluitvormingsstructuren niet automatisch leidend zijn. Dat is wennen voor de gemeente en voor de burger.

De komende jaren blijft het gezamenlijk anticiperen op kansen ook noodzakelijk om de doelstellingen te halen. Het is belangrijk om met verschillende partijen voor ogen te hebben wat de koers is en vervolgens snel te schakelen. Aangezien de verenigingen altijd nodig zijn om zaken uit te voeren blijven wij investeren in breedtesportstimulering en accommodaties. Binnen het sportbedrijf zijn de lijnen kort. Wij verwachten met het sportbedrijf een sterke uitvoeringspartner voor de verenigingen te realiseren. Belangrijk daarbij is dat er vraaggestuurd gewerkt kan worden. Het sportaanbod moet goed aansluiten op de vragen en wensen van de inwoners van Doetinchem.

2. Doetinchem in Vorm

Doetinchem is in beweging. Dat is op veel terreinen te zien. De binnenstad krijgt een nieuwe functie. Zorg en gezondheid worden anders ingericht. De bedrijvigheid komt er heel anders uit te zien. Gebouwen worden multifunctioneel ingericht. Deze en vele andere ontwikkelingen zijn van invloed op sport en bewegen in Doetinchem. Andersom geldt dat ook. Sport en bewegen stimuleert en ondersteunt nieuwe initiatieven. In deze visie staat welke positie sport en bewegen de komende jaren krijgt binnen de Doetinchemse samenleving. Sommige elementen zijn er al en willen we graag behouden.
Andere onderdelen kunnen worden ontwikkeld of veranderd. De verwachting is dat het sportbedrijf een goede balans kan vinden tussen uitvoeren, stimuleren en ondernemen. Het belang van de breedtesport wordt daarbij steeds voorop gesteld.

In Doetinchem is de sport en beweegdeelname hoog. Maar het kan nog beter. Er is in Doetinchem onderzoek gedaan naar redenen waarom mensen wel of niet sporten en bewegen. Inwoners die nu niet sporten en bewegen voeren daarvoor verschillende redenen aan. Gebrek aan tijd en geld zijn hindernissen. Maar er zijn ook redenen van heel andere aard. Bijvoorbeeld fysieke of mentale beperkingen. Het is de kunst om de komende jaren ook deze inwoners te bereiken en de hindernissen zoveel mogelijk weg te nemen. Aangepast sporten goed inbedden in Doetinchem.

Speerpunten 'Doetinchem in Vorm'

1. *De beweegparticipatie onder jongeren van 4 tot 18 jaar de komende 10 jaar stabiliseren op 85%*
2. *Het percentage volwassenen dat minimaal 12 keer per jaar sport verhogen van 76% naar 80%*
3. *Door middel van sport doelstellingen op de domeinen gezondheid, participatie en economie behalen*
4. *Verenigingen faciliteren in accommodaties en sportstimulering*
5. *Beschikbare (financiële) middelen optimaal inzetten voor sport en bewegen*

Het bereiken van de inwoners lukt alleen als verschillende partijen zich hier samen voor inzetten. Die bereidheid is er. Sterker nog veel partijen werken al samen aan het stimuleren van sporten en bewegen in Doetinchem en in de regio Achterhoek. Sportservice Doetinchem heeft samenwerkingsovereenkomsten met veel verschillende partijen. Achterhoek in Beweging is een grote samenwerking tussen uiteenlopende partners. Alle partners dragen bij vanuit hun eigen achtergrond. Maar altijd vanuit de gedeelde overtuiging dat sporten en bewegen een manier is om mensen mee te laten doen in de samenleving en fit en gezond te houden. Om door sporten en bewegen het beste uit mensen te halen! De komende jaren wordt samenwerken nog belangrijker om mensen in hun kracht te zetten. Sport is daarbij een belangrijk bindweefsel.

Het is de bedoeling om de sport in Doetinchem te versterken. Een sportbedrijf kan hieraan bijdragen. Deze sportvisie gaat uit van de realisatie van een sportbedrijf in de gemeente. Verenigingen zien in het sportbedrijf de kans om één loket voor sport in Doetinchem te realiseren. Besluitvorming hierover is in voorbereiding.

3. Doetinchem in Vorm: Positieve gezondheid

Een gezonde leefstijl kan niet zonder sporten en bewegen. Doetinchem richt zich op 'positieve gezondheid'. Dit sluit aan bij de eigen kracht van de inwoners. Gezondheid wordt gezien als voorwaarde om zelf de regie te kunnen houden in het leven. Daarvoor is het belangrijk dat iedereen deel kan nemen aan de samenleving. Fysieke, emotionele of sociale beperkingen worden zo veel mogelijk weggenomen. Daaraan kan sporten en bewegen een grote bijdrage leveren. Sporten en bewegen zorgt ervoor dat mensen een netwerk hebben. Het vergroot de conditie en weerbaarheid.

Gezondheidswinst door sporten en bewegen lijkt eenvoudig te behalen. Als mensen sporten- en bewegen leuk vinden blijven zij dit doen. De uitdaging ligt in het realiseren en behouden van een gevarieerd sportaanbod. En het zichtbaar en toegankelijk maken van het aanbod. Doetinchem heeft een sterke basis. Er zijn goede accommodaties, veel verenigingen en mooie beweegaanleidingen in de woonomgeving en het buitengebied. Maar het maken van de juiste combinaties tussen de sport- en beweegvraag van de inwoners, en het beschikbare aanbod vraagt afstemming, onderhoud en flexibiliteit. Daarvoor is regelmatig contact tussen de uitvoering (vooral verenigingen, sportbedrijf en onderwijs) en de doelgroepen noodzakelijk.

Speerpunten 'Doetinchem in Vorm: positieve gezondheid'

1. *Sportstimulering inzetten voor een gezonde leefstijl*
2. *Sporstimulering inzetten om bewoners met een medische indicatie verantwoord te laten sporten en bewegen*
3. *Verenigingen ondersteunen opdat zij op gezonde leefstijl gerichte taken op kunnen en willen pakken*
4. *Accommodaties zo beheren, onderhouden en exploiteren dat zij optimaal ondersteunen aan het realiseren van de doelstellingen*
5. *Doorverwijzen organiseren opdat iedereen in de juiste context kan sporten en bewegen*

Er zijn de afgelopen jaren bijzonder veel initiatieven ontplooid op het gebied van sporten en bewegen en gezondheid. Inwoners vinden gezondheid belangrijk en zijn bereid om daarin te investeren. Andersom wordt dat van verschillende kanten ook van hen verlangd. Zowel de medische wereld als overheden en bijvoorbeeld werkgevers zetten in op vitale inwoners. Doetinchemse (sport-)verenigingen gaan de uitdaging aan. Zij verwelkomen nieuwe doelgroepen in hun club. Om de nieuwe leden te kunnen blijven stimuleren en faciliteren stellen verenigingen zich open voor ondersteuning en begeleiding. Sportservice Doetinchem heeft de opdracht om partijen bij elkaar te brengen. Waar dat op een andere manier niet haalbaar is genereren zij ook aanbod. Dit gebeurt altijd met het doel om door te leiden naar regulier sport- en beweegaanbod.
Er wordt de komende jaren een nog groter beroep gedaan op sport- en bewegen als onderdeel van positieve gezondheid. Daarom moeten de ingezette initiatieven gestroomlijnd en geïntensiveerd worden. De buurtsportcoaches spelen hierin een cruciale rol. Door de realisatie van een sportbedrijf blijft het mogelijk om adequaat in te spelen op de vraag van sporters en verenigingen. De accommodaties worden hierdoor optimaal ingezet voor de sporters. Ook de ongeorganiseerde sport kan een beroep doen op het sportbedrijf.

4. Doetinchem in Vorm: Met elkaar, voor elkaar

Het is belangrijk dat inwoners van Doetinchem de regie over hun eigen leven kunnen voeren. De meeste inwoners lukt dat prima. Zij vinden met gemak hun weg in de samenleving. Vaak zetten zij zich ook nog in voor anderen. Bijvoorbeeld door het doen van vrijwilligerswerk. Andere mensen hebben, om verschillende redenen, baat bij een steuntje in de rug. Het is fijn als dat komt uit de directe sociale omgeving. Voor sommige mensen kan sporten en bewegen dat steuntje in de rug zijn. De stap om weer structureel mee te gaan doen in vereniging of beweeggroep.

Bij de verbinding tussen sporten en bewegen en participatie is een belangrijke rol voor de sportverenigingen weggelegd. Daar ontmoeten mensen elkaar en zijn sportieve en sociale activiteiten. Het is een uitstekende plek om nieuwe mensen te leren kennen en te ontspannen. Alleen: zoveel sportverenigingen zoveel culturen. Hoe vind je de sportvereniging die bij je past en je graag welkom heet? En voor sportverenigingen: hoe kom je in contact met mensen die een drempel over moeten? Aan welke voorwaarden moet een passend sportaanbod voor hen voldoen? Nieuwe mensen opnemen binnen de vereniging vraagt een open opstelling van de vereniging. De bereidheid tot verdieping in andere culturen en motivaties, daar het aanbod op af te stemmen en de bestaande leden daarin mee te nemen. Van de nieuwe deelnemers vraagt het een inspanning om zich te houden aan de afspraken binnen de vereniging en als het kan ook inzet voor de vereniging. Het sportbedrijf kan ondersteuning bieden bij deze uitdagingen. Zowel voor een specifieke club op maat als voor het collectief.

Speerpunten 'Doetinchem in Vorm: met elkaar voor elkaar'

1. *Sportstimulering met opdracht om sport in te zetten als middel voor participatiedoelstellingen*
2. *Verenigingen ondersteunen opdat zij op participatie gerichte taken kunnen en willen oppakken*
3. *Professionals voeden met informatie over kansen en risico's van het inzetten van sport en bewegen als middel voor participatie.*
4. *Verenigingen zonder tegenprestatie mee laten draaien in het meedoenarrangement*
5. *Het sportaanbod voor mensen met een beperking inzichtelijk maken en faciliteren om een meer passend sportaanbod te realiseren*

Er is in Doetinchem en de Achterhoek veel inzet op sporten en bewegen en participatie. In regionaal verband wordt een coördinator aangepast sporten aangenomen. Deze coördinator is gespecialiseerd in het bij elkaar brengen van sport en beweeg-aanbod en vraag voor mensen met een beperking. Ook ondersteunt deze coördinator verenigingen bij het toegankelijk maken van de vereniging voor mensen met deze vraag. Ook in regionaal verband is de afgelopen jaren geïnvesteerd in de "open-club" en ondersteunen van verenigingen om een antwoord te kunnen geven op de vraagstukken van de komende jaren. Om echt invulling te kunnen geven aan de participatieopdracht is het belangrijk dat nog veel meer verenigingen de komende jaren de open-club gedachte overnemen en doorvoeren.

5. Met sport halen we het beste uit Doetinchem

De titel van dit hoofdstuk is afgeleid uit de provinciale sportprogramma: 'Met sport halen we het beste uit Gelderland 2016-2019'. De provincie Gelderland brengt sport onder in het economische domein. Dat is vernieuwend, maar niet verwonderlijk. Na een periode van investeren in de sportinfrastructuur wil de provincie nu sport ook gaan inzetten om van Gelderland een nog aantrekkelijker provincie voor het bedrijfsleven te maken. Voor Doetinchem liggen hier ook grote kansen. Sportieve evenementen vergroten de zichtbaarheid van de stad. Ze dragen bij aan een sportief en positief imago. Er is een substantiële sportsector. De vele sport- en beweegmogelijkheden bij aan een positief vestigingsklimaat.

Doetinchem heeft een sterke sportsector. Er zijn vitale verenigingen, innovatieve (topsport-)accommodaties en een kansrijke commerciële sportsector. Door slim samen te werken kan het rendement uit de sportsector worden verhoogd. Sportevenementen zetten Doetinchem op de kaart. De onderliggende netwerken bieden goede ingangen bij het bedrijfsleven en bovenregionale overheden.
Talenten en topsporters zijn rolmodellen en ambassadeurs van Doetinchem en de Achterhoek. Maar hoe zorg je ervoor dat de gewenste evenementen ook in Doetinchem worden georganiseerd? Op welke wijze zet je je accommodaties slim in en wie tekent voor de marketing? Op welke wijze zorg je ervoor dat er ook een goede financiële spin-off is van de investeringen? Hoe raken verschillende partijen enthousiast?

Speerpunten 'met sport halen we het beste uit Doetinchem'

1. *In de gemeente Doetinchem vindt jaarlijks een sportevenement met een nationaal of internationaal karakter plaats*
2. *Stimuleren dat Doetinchemse werkgevers 'fit for the jod'overnemen*
3. *Het sportbedrijf ontwikkelt zich tot een sterke partner voor de sportsector*
4. *Benutten van mogelijkheden om samen te werken met het bedrijfsleven bij het opzetten en uitvoeren van aan sport en gezonde leefstijl gerelateerde projecten*
5. *Met de Achterhoekse gemeenten samen bouwen aan de bovenlokale sportinfrastructuur.*

Ondernemers zijn bereid om medewerkers te stimuleren en te motiveren om gezond en sportief te leven. Dit draagt bij aan het voorkomen van ziekteverzuim en een gemotiveerd personeelsbestand. Met gerichte projecten en activiteiten worden medewerkers uitgedaagd tot een actieve leefstijl.

Binnen het domein economie speelt het particulier initiatief een grote rol. Dat geldt ook voor de sport. De SAZA Topsporthal Doetinchem leent zicht uitstekend voor internationale Topsportevenementen. Door een slimme samenwerking tussen sport, bedrijfsleven, onderwijs en overheden is deze accommodatie gerealiseerd. Grote en kleine sponsors maakten de start van de Nationale Sportweek in de Achterhoek mede mogelijk. En zette podiumplaats Doetinchem sportief in de schijnwerpers. In het verschiet liggen de komende periode o.a. het Europees Kampioenschap damesvoetbal en de Special Olympics. Private partijen zien steeds meer de meerwaarde van samenwerking in. Om de kansen op succes te vergroten is het van belang dat het Sportbedrijf een krachtige positie inneemt.

6. Leren en sporten

Sport en onderwijs zijn in Doetinchem verweven. Sport op school bestaat niet alleen uit gymlessen. De schoolsporttoernooien in het basisonderwijs zijn populair. In het voortgezet onderwijs is er de afgelopen jaren een impuls gegeven aan de sporttoernooien tussen de verschillende scholen. Ook in het speciaal (basis-) onderwijs is geïnvesteerd. De opleiding sport- en bewegen van het Graafschap College geeft een grote impuls aan het bewegingsonderwijs in de hele Achterhoek. Deze opleiding staat bekend als één van de beste opleidingen in deze discipline in Nederland. Ook in talenten wordt geïnvesteerd. Door onderwijsinstellingen en door particuliere initiatieven op het gebied van talentondersteuning.

Sport en onderwijs kunnen elkaar nog veel meer versterken. Dat moet ook gebeuren want er liggen voldoende uitdagingen. Zo is het belangrijk dat de motoriek van kinderen verbetert. Op dit moment valt 35% van de Doetinchemse basisschoolleerlingen uit op motoriek. Kinderen maken op school kennis met verschillende sporten. Ook krijgen zij pauzesport. Er wordt gezorgd voor een warme overdracht naar sportverenigingen. In het basisonderwijs en het voorgezet onderwijs is aandacht voor sport als onderdeel van een gezonde leefstijl. De Achterhoekse gemeenten ondersteunen de talentontwikkeling. Vanuit de gemeenten wordt er vooral op gelet dat talenten ook hun schoolopleiding afmaken. Verder krijgen zij begeleiding bij het combineren van topsport met het onderhouden van relaties met familie en vrienden. Zo blijft topsport leuk en is er geen zwart gat op het moment dat de sportcarrière (vroegtijdig) ten einde loopt.

Speerpunten Leren en sporten

1. *Alle basisscholen krijgen ondersteuning om te investeren in de kwaliteit van de gymlessen*
2. *De gemeente Doetinchem blijft inzetten op een Gezonde leefstijl van Jongeren*
3. *Voor ondersteuning van de programmering worden de contacten met de Doetinchemse partners onderhouden, uitgebreid en geïntensiveerd*
4. *In Doetinchem (de Achterhoek) krijgen topsporttalenten de kans om hun talenten in de sport en daarbuiten te ontwikkelen*
5. *Het Graafschap College blijft een belangrijke samenwerkingspartner voor het sportbedrijf*

Vanaf 2018 krijgen alle Doetinchemse Basisscholen die dat willen 4 uur per week de beschikking over een buurtsportcoach. Deze professional kan gymlessen uitdagender en gevarieerder maken.
Vanuit het sportkader Achterhoek in Beweging ondersteunen de Achterhoekse gemeenten de talentondersteuning. Omdat de talenten door de hele Achterhoek verspreid wonen en sporten is ervoor gekozen dit thema ook regionaal op te pakken. Achterhoek Younited geeft invulling aan de talentondersteuning. Achterhoek Younited werkt daarbij nauw samen met het onderwijs en Topsport Gelderland.

7. Sportverenigingen: de basis voor sportstimulering

Zonder sportverenigingen en sportvrijwilligers is het kaal in Doetinchem. Sportverenigingen vormen de basis voor het gevarieerde sportaanbod in Doetinchem. Toch weet niet iedereen meer de weg naar de vereniging te vinden. Individueel sporten wordt steeds populairder. Sommige mensen sporten helemaal niet meer. Wat verhindert studerende jongeren of werkenden om te sporten, terwijl de intentie er vaak wel is? En op welke wijze kunnen sportverenigingen daarop reageren?

Doetinchemse verenigingen staan voor de uitdaging om zich te onwikkelen tot clubs die aantrekkelijk zijn voor de sporters van nu. Een te groot beroep op een lid als vrijwilliger kan afschrikken. Sommige sporters willen heel gericht aan hun sportdoelen werken maar hebben weinig behoefte aan sociale contacten binnen de club. Er wordt vaak een hoog niveau van dienstverlening verwacht. Een sporter die niet tevreden is verlaat een vereniging snel. Aan de andere kant is het steeds moeilijker om vrijwilligers (voor bestuursfuncties) te vinden. Het is heel belangrijk dat verenigingen blijven bestaan en dat sporters er een plek kunnen vinden. Zonder verenigingen is het onmogelijk om het percentage sporters op niveau te houden en te verhogen. Ook de andere doelstellingen kunnen dan niet worden gehaald. Daarom investeert de gemeente in sportverenigingen.

Speerpunten: Sportverenigingen: de basis voor sportstimulering

1. *Accommodaties zijn voor verenigingen en sporters betaalbaar, beschikbaar, bereikbaar, toegankelijk, eenvoudig te reserveren, goed uitgerust qua inventaris en multifunctioneel*
2. *Verenigingen kunnen een beroep doen op het sportbedrijf voor vraagstukken op het gebied van sportstimulering en kracht van de vereniging. In het sportbedrijf verenigen zich de organisaties die verantwoordelijk zijn voor beheer en exploitatie van de sportvoorzieningen in de gemeente en voor de breedtesportstimulering*
3. *Verenigingen die daarvoor voelen krijgen ondersteuning bij de doorontwikkeling naar open club*
4. *Alle verenigingen worden gefaciliteerd in het promoten van hun sport en kunnen ondersteuning vragen bij het oplossen of voorkomen van problemen*
5. *Afstemming tussen verenigingen onderling en verenigingen en andere sectoren faciliteren*

Een goede accommodatie is de belangrijkste voorwaarde om met plezier te kunnen sporten. Het sportbedrijf zorgt ervoor dat er korte lijnen blijven tussen de sporters, verenigingen en accommodatiebeheerders. De gemeente stelt de randvoorwaarden op waarbinnen het sportbedrijf opereert. In de opdracht ligt vast dat de accommodaties betaalbaar, beschikbaar, bereikbaar, toegankelijk, eenvoudig te reserveren, goed uitgerust qua inventaris en multifunctioneel zijn. Verder heeft het sportbedrijf volop mogelijkheden om te ondernemen om de sport in Doetinchem nog sterker te maken. Binnen het sportbedrijf is Sportservice Doetinchem een belangrijke speler. Deze organisatie zorgt ervoor dat verenigingen ondersteuning kunnen krijgen van de verengingsondersteuning. Verder stimuleert, initieert en organiseert Sportservice Doetinchem samenwerking tussen verenigingen voor de promotie van sport.

8. Interactie tussen sportactoren in Doetinchem

Het sport- en beweegveld wordt steeds dynamischer. Sporters en sportverenigingen hebben daardoor meer te kiezen. Zij zien ook steeds meer vragen op zich afkomen.
Het is een uitdaging om de wensen en kansen bijeen te brengen en beleid te formuleren dat voldoende ondersteuning biedt. Tegelijkertijd mag het beleid geen belemmering vormen voor innovaties en ondernemerschap. Ook op uitvoeringsniveau moet snel kunnen worden geschakeld. Een duidelijk aanspreekpunt is belangrijk. Snel kunnen handelen ook.

Onder invloed van het sportbeleid en verschillende ontwikkelingen in het veld is de afgelopen jaren geprofiteerd van verschillende kansen. De sportraad is opgericht.
De sportraad spreekt sporters, verenigingen en andere partijen. Met de input adviseren en voeden zij de gemeente, maar ook bijvoorbeeld Sportservice Doetinchem. De sportraad is ook op de hoogte van beleid en ontwikkelingen. Hiermee voedt zij de verenigingen.
In afstemming met sporters en verenigingen zijn verschillende (multifunctionele) accommodaties gerealiseerd. Sportservice Doetinchem is de smeerolie op het gebied van breedtesportinitiatieven. De gemeente ontwikkelt zich tot een kernorganisatie met verschillende uitvoeringsorganisaties. Dit heeft tot gevolg dat de afspraken met de sportsector op een andere wijze vorm krijgen. Bij de afspraken is de betrokkenheid van alle partijen hard nodig.

Speerpunten

Interactie tussen sporters, sportverenigingen en sportbeleid en uitvoering

1. *De sportraad is de belangenbehartiger van sporters en sportverenigingen in Doetinchem. De sportraadsleden signaleren vraagstukken en kansen. Zij zijn gesprekspartner voor alle partijen*
2. *Voor het anticiperen op trends en ontwikkelingen (strategisch beleid of beleid met een sterke politieke component) is de gemeente de gesprekspartner van verenigingen, sporters, sportraad, sportbedrijf en andere (belanghebbende) partijen.*
3. *Voor concrete verzoeken met betrekking tot het gebruik van sportaccommodaties is het sportbedrijf ook het eerste aanspreekpunt*
4. *Voor concrete (verenigings-)ondersteuning kunnen sporters en sportverenigingen terecht bij het sportbedrijf.*
5. *Voor het vormgeven van projecten gericht op het behalen van doelstellingen op het gebied van gezondheid, participatie en economie kunnen verenigingen en sporters terecht bij het sportbedrijf en vice -versa.*

Door een goed samenspel tussen verenigingen, sporters, gemeente, sportraad, sportbedrijf en andere partijen halen we het maximale uit sport en bewegen.
De lijnen zijn kort waardoor concrete vragen snel tot een oplossing kunnen worden gebracht. Ook het ontwikkelen van initiatieven kan snel omdat kennis en uitvoeringskracht dicht bij elkaar zitten. Voor onderwerpen met een politieke component of punten die een antwoord op de langere termijn zijn en strategisch van aard wordt geschakeld met de gemeente Doetinchem.

9. Sportaccommodaties

Sportaccommodaties zijn de belangrijkste randvoorwaarde om op een goede manier invulling te kunnen geven aan sporten en bewegen in Doetinchem. Uit de verkenning van het sportbedrijf is duidelijk geworden dat er een meerwaarde is van een sportbedrijf in de Brede Variant. Dat betekent dat de sportaccommodaties van de gemeente Doetinchem (m.u.v. de accommodaties in Gaanderen en Wehl), Sportcentrum Rozengaarde BV, de SAZA Topsporthal Doetinchem en Sportservice Doetinchem samenwerken in een sportbedrijf. Beheer, onderhoud en exploitatie van de verschillende accommodaties wordt een taak van het sportbedrijf. De gemeente Doetinchem verstrekt voor deze taken een bijdrage aan het sportbedrijf.

De realisatie van een sportbedrijf heeft tot doel om de sport in Doetinchem ook in de toekomst goed te kunnen faciliteren. De sportinfrastructuur wordt er toekomstbestendig door. De accommodaties staan ten dienste van sporters en verenigingen. De verwachting is dat het sportbedrijf een goede balans vindt tussen uitvoeren, stimuleren en ondernemen. Het sportbedrijf heeft daarmee de rollen van: sportondernemer, sportacquisiteur en sportambassadeur. De volgende elementen zijn als randvoorwaardelijk benoemd:

Accommodaties zijn nu en in de toekomst:

- Betaalbaar (met huurtarieven vergelijkbaar aan de huidige)
- Beschikbaar (voor de juiste groepen op het juiste moment)
- Bereikbaar (in de nabije omgeving)
- Toegankelijk(voor mensen met en zonder beperking)
- Eenvoudig te reserveren (de klok rond)
- Goed toegerust qua inventaris (om veilig en gevarieerd te kunnen sporten)
- Multifunctioneel (voor sport, participatie, ontmoeting en scholing)

Het sportbedrijf coördineert het onderhoud zorgvuldig en doelmatig. De verschillende partijen doen dat nu reeds voor de eigen accommodaties. Verenigingen en participanten zijn ervan overtuigd dat er meerwaarde te halen is door samen op te trekken.

Kaders voor het sportbedrijf

De opsomming leidt ertoe dat de gemeente Doetinchem op een aantal punten kaders vastlegt waarbinnen de opdracht aan het sportbedrijf opgesteld kan worden. Kaders dus waarbinnen het sportbedrijf kan ondernemen. Uiteraard moet er een nadere invulling worden gegeven aan de onderstaande kaders.

1. [1]Op basis van informatie van het sportbedrijf en gemeentelijk beleid bepaalt de gemeente de **capaciteit en behoefte** aan binnensport- en buitensportaccommodaties
2. De gemeente Doetinchem stuurt op **effectief gebruik** van de accommodaties. Ook stuurt de gemeente op de functionaliteit van de inzet van accommodaties.
3. In 2017 / 2018 worden alle accommodaties tegen het licht gehouden om te bepalen of het wenselijk is om wijzigingen in het **eigendom** aan te brengen.
4. Het **sportbedrijf** is verantwoordelijk voor het **beheer, onderhoud en de exploitatie** van de accommodaties die aan haar zijn toevertrouwd.
5. De **gemeente bepaalt de tarieven** van de sportaccommodaties, het **sportbedrijf organiseert de verhuur.**

[1] Dit gebeurt in het gezamenlijk op te stellen accommodatieplan waarin omvang en kwaliteit van sportvoorzieningen zijn vastgelegd op basis van behoeften gebruikers en gemaakte keuzen gemeente (basissporten, welke accommodaties: gemeentelijke rol bij realiseren en exploiteren, etc)

Toelichting en verdieping bij de genoemde kaders voor accommodaties

De gemeente is de afgelopen jaren verantwoordelijk geweest voor accommodaties van een breed scala aan sporten. De gedachte is dat het wenselijk is dat deze sporten door iedereen gedurende het hele jaar beoefend kunnen worden. Dit biedt de beste garantie dat er een gevarieerd breedtesportaanbod is in de gemeente. In de onderstaande tabel is de verdeling van de afgelopen jaren weergegeven.

	Gemeentelijke verantwoordelijkheid,	Private verantwoordelijkheid
Buitensport	*sportvelden* ten behoeve van atletiek, hockey, korfbal, rugby, voetbal	Voorzieningen ten behoeve van fietscrossen, golf, hengelsport, hondensport, jeu-des-boules, kanoën, paardensport, roeien, schaatsen, skeeleren, tennis, wielrennen, windsurfen, zeilen
Binnensport	*Sporthallen en gymlokalen* ten behoeve van badminton, basketbal, dynamic-tennis, gymnastiek, turnen, handbal, tafeltennis, volleybal, zaalvoetbal *Zwemwater* ten behoeve van zwemmen, waterpolo, reddingszwemmen, duiken (in het zwembad), aquajoggen.	Voorzieningen ten behoeve van biljart, bridge, bowlen, dammen, dansen, dartsport, duivensport, fitness, jeu des boules, kegelen, klaverjassen, schaken, schieten, squashen, turnen (vaste opstelling).

1. Op basis van informatie van het sportbedrijf en gemeentelijk beleid bepaalt de gemeente de capaciteit en behoefte aan binnensport- en buitensportaccommodaties.

Op dit moment is de gemeente Doetinchem ook verantwoordelijk voor de bepaling van capaciteit en behoefte aan binnensport- en buitensportaccommodaties. Er is geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in de uitgangspunten hiervoor.

- Voor de buitensport worden voor velden en kleedkamers de planningsnormen van NOC-NSF gevolgd. Deze worden geïnterpreteerd aan de hand van de toelichting van VSG, VNG en KNVB.
- Voor de binnensport zijn geen eenduidige richtlijnen opgesteld. De gemeente Doetinchem kijkt hier naar de 'maximale praktische bezettingsgraad'.
  De maximale praktische bezettingsgraad wordt voor sporthallen en gymzalen ingevuld door het bewegingsonderwijs, buitenschoolse activiteiten

en door sportverenigingen. Er is in Doetinchem recent een onderzoek gedaan naar de bezettingsgraden. De verwachting is dat er de komende vier jaar geen grote verschuivingen zullen zijn in de bezetting. Binnen het onderwijs wordt de effectieve sporttijd beperkt door de invoering van continuroosters. Het sportbedrijf probeert meer mensen aan het sporten en bewegen te krijgen. Ook dit kan een toename van de vraag naar ruimte doen ontstaan

2. De gemeente Doetinchem stuurt op effectief gebruik van de accommodaties. Ook stuurt de gemeente op de functionaliteit van de inzet van accommodaties.

Het sportbedrijf verhuurt de accommodaties. Maar de gemeente wil wel kunnen volgen of deze ook effectief en functioneel worden ingezet. Dat betekent dat een het sportbedrijf wordt gevraagd om jaarlijks inzichtelijk te maken voor welke doelgroepen de accommodaties zijn gebruikt, of dit past binnen het behalen van de doelstellingen voor de benoemde aandachtsgebieden.

3. In 2017 worden alle accommodaties tegen het licht gehouden om te bepalen of het wenselijk is om wijzigingen in het eigendom aan te brengen.

De eigendomssituatie is voor de verschillende binnen- en buitensportaccommodaties uiteenlopend geregeld. In principe is de gemeente Doetinchem eigenaar van de gymzalen en sporthallen. Sportcentrum Rozengaarde BV is eigenaar van grond en opstallen. De Saza Topsporthal Doetinchem is eigenaar van de opstallen de gemeente van de grond. Voor de buitensportaccommodaties waar de gemeente verantwoordelijk voor is geldt dat de gemeente de gronden, velden en bijbehorende in bezit heeft en de verenigingen de kantines. Van de kunstgrasvelden zijn beheersstichtingen eigenaar. Hoewel er geen directe urgentie is om wijzigingen aan te brengen in de eigendomsverhoudingen is de realisatie van het sportbedrijf een natuurlijk moment om het eigendom nog een keer onder de loep te nemen.

4. Het sportbedrijf is verantwoordelijk voor het beheer, onderhoud en de exploitatie van de accommodaties die aan haar zijn toevertrouwd.

Het sportbedrijf wordt verantwoordelijk voor het beheer, onderhoud en de exploitatie van de binnensportaccommodaties. Beheer, onderhoud en exploitatie van deze accommodaties vergt specifieke inzet en expertise van personeel. Deze is voor de accommodaties in Doetinchem binnen de verschillende organisaties aanwezig. Er is liggen kansen om door een betere verdeling en inzet hiervan nog meer rendement te halen dan nu het geval is. Voor de buitensportaccommodaties geldt dat de contacten met de gebruikers en verenigingen door het sportbedrijf worden gedaan. Voor onderhoud en investeringen wordt Buha BV ingezet.

5. De gemeente bepaalt de tarieven van de sportaccommodaties, het sportbedrijf organiseert de verhuur.

Een van de belangrijkste uitgangspunten voor verenigingen is zekerheid met betrekking tot de huurtarieven. Breed wordt aangegeven dat het voor het financieel gezond houden van verenigingen een uitdaging is. Verenigingen vinden het daarom belangrijk dat er geen grote fluctuaties zijn in de tarieven. De gemeente regelt de verhuur van accommodaties door middel van het systeem van driejaarlijkse verhuur. Voor 2017 is de doorlooptijd van de huidige verhuur met een jaar verlengd. Het sportbedrijf kan vanaf 2018 het systeem overnemen of kiezen voor een andere systematiek. In de huur- en exploitatieovereenkomst tussen de gemeente en het sportbedrijf zullen afspraken worden vastgelegd over de tarieven (welke tarieven bepaalt de gemeente, welke bandbreedte, indexering).

10. Financiën

De gemeente Doetinchem investeert substantieel in sporten en bewegen. Sport is belangrijk en blijft dat de komende jaren ook. Uit deze visie blijkt dat er veel wordt gevraagd van verenigingen en sporters. Daarom blijft de gemeente de komende jaren investeren in sport. De verdeling van het totaal kan afhankelijk van de afspraken met betrekking tot het sportbedrijf wel anders uitvallen.

Verdeling van het budget 2017 en optioneel 2018 -2021

(afhankelijk van besluitvorming met betrekking tot sportbedrijf):

2017		
Subsidie exploitatie en Buurtsportcoaches	Sportservice Doetinchem	451.882
Budgetsubsidie	Sportcentrum Rozengaarde BV	1.207.000
Budgetsubsidie	Stichting Sport en Recreatie Wehl	392.915
Budgetsubsidie	Stichting Sport en Cultuur Gaanderen	91.088
Buitensport accommodaties	Buha BV	768.000
Binnensport accommodaties	Buha BV	3.688.000
Deelnamesubsidie	gemeente	150.000
Waarderingsbijdrage clubaccommodaties	gemeente	15.000
		6.763.885

2018		
Exploitatiebijdrage	Sportbedrijf	6.114.882
Budgetsubsidie	Sport en recreatie Wehl	392.915
Budgetsubsidie	Sport en cultuur Gaanderen	91.088
Deelnamesubsidie	gemeente	150.000
Waarderingsbijdrage clubaccommodaties	gemeente	15.000
		6.763.885

Met het sportbedrijf worden meerjarige (financiële) afspraken gemaakt. De organisatie heeft zekerheid nodig om een solide basis te kunnen leggen. In het implementatietraject van het sportbedrijf worden deze afspraken in overleg tussen de gemeente en de deelnemers aan het sportbedrijf gemaakt. Naast een financieringsstroom naar het sportbedrijf blijft subsidie voor sportstimulering in stand.